

Дитяча ортопедія
ВІД А ДО Я

Вінниця
2023

*Усі права захищено. Жодна частина цієї книги не може
бути відтворена в будь-якій формі без письмового дозволу
власника авторських прав.*

Сьоміна В. М.

С 96 Дитяча ортопедія від А до Я / Сьоміна В. М. — Вінниця :
Нова Книга, 2023. — 240 с. : іл.

ISBN 978-966-382-948-7

Що для більшості з нас означає дитяча ортопедія? Це незві-
дана частина медицини, яку більшість пов'язують з ортопедич-
ним взуттям, стременами та сколіозом. В даній книзі детально
та зрозуміло описані основні питання дитячої ортопедії. Вся
інформація яка подана у виданні базується на принципах дока-
зової медицини, окремо автор виділяє моменти які потребують
особливої уваги. Чути поради — це одне, а бути обізнаним і не
лікувати здорову дитину, або навпаки знати найсучасніші мето-
ди лікування — це зовсім інше.

Дане видання допоможе батькам та рідним дитини, а також
лікарям загальної практики і педіатрам отримати відповіді на
всі основні питання з дитячої ортопедії.

УДК 617.3-053.2

ВСТУП	7
РОЗДІЛ ПЕРШИЙ. ЗАГАЛЬНЕ	8
1.1. Що вважати нормою у фізичному розвитку дітей?	9
1.2. Популярні пристосування для дітей: що можна, а що ні	13
1.3. “Правильний” огляд лікаря-ортопеда. Сучасні підходи в діагностиці та лікуванні ортопедичних захворювань у дітей.	25
1.4. Дієта для кісток	28
1.5. Вітаміни та мінерали для кістково-суглобової системи	30
1.6. Фізична активність — запорука здоров’я! Який спорт обрати для дитини?	57
РОЗДІЛ ДРУГИЙ. ШИЯ ТА СПИНА	59
2.1. Як росте хребет?	60
2.2. Аномалії розвитку хребта? Чи щось пішло не так.	60
2.3. Чому у дитини голова нахилена?	62
2.4. Нестабільність у шийному відділі хребта у дітей, або знаменитий “підвивих атланта”	70
2.5. Порушення постави чи сколіоз: у чому різниця?	73
2.6. Сколіоз — не вирок.	74
2.7. Чому маленькі діти сидять у вигляді букви “С”	84
2.8. Чи можна садовити дитину, яка ще не сидить?	86
2.9. Робоче місце дитини. Як вибрати стіл та стілець?.	86
2.10. Режим праці та відпочинку	89
2.11. Спальне місце. Подушка і матрац: чи все з позначкою “ортопедичний”?	91
2.12. Шкільний наплічник — труднощі вибору	95

РОЗДІЛ ТРЕТІЙ. ГРУДНА КЛІТКА	97
3.1. Деформації й аномалії розвитку грудної клітки та лопаток ..	98
3.2. Що не так із ребрами?	98
3.3. Лійкоподібна грудна клітка — запала грудна клітка, або “груди шевця”	99
3.4. Кілеподібна грудна клітка — “куряча груднина”	101
3.5. Синдром Кураріно – Сільвермана	102
3.6. Лопатка вища, ніж зазвичай — хвороба Шпренгеля	102
3.7. Причини болю в грудях у дітей	104
РОЗДІЛ ЧЕТВЕРТИЙ. НОГИ ТА РУКИ	106
4.1. Якими різними бувають наші ноги та руки!	107
4.2. Вроджені порушення росту нижніх кінцівок	109
4.3. Вроджені порушення верхніх кінцівок	112
РОЗДІЛ П'ЯТИЙ. ВСЕ ПРО ДИСПЛАЗІЮ КУЛЬШОВИХ СУГЛОБІВ	114
5.1. Дисплазія кульшових суглобів — що нового?	115
5.2. “Не вирости ядра” — це дисплазія?	120
5.3. Як лікувати дисплазію правильно	122
5.4. Вся правда про фізіотерапію при дисплазії	124
5.5. Вроджений вивих стегна	125
5.6. W-поза у дітей	126
5.7. Транзиторний синовіт, або чому дитина не стає на ногу ..	128
РОЗДІЛ ШОСТИЙ. ПАЛЬЦІ	130
6.1. Хвороба Нотта	131
6.2. Полідактилія (більше 5-ти пальців на одній кінцівці)	133
6.3. Синдактилія (пальці зрослись один з одним)	134
6.4. Ектродактилія (пальців мало і вони дивні на вигляд)	135
6.5. Клінодактилія (криві пальці)	136
6.6. Камптодактилія	137
6.7. “Кучеряві пальці”	138

РОЗДІЛ СЬОМИЙ. КОЛІННИЙ СУГЛОБ. 139

- 7.1. Вроджений вивих колінного суглоба 140
- 7.2. Вроджений вивих наколінка 142

РОЗДІЛ ВОСЬМИЙ. СТОПА. ВАЛЬГУС. ВАРУС. ВЗУТТЯ. УСТІЛКИ 144

- 8.1. Як ростуть наші ноги? 145
- 8.2. Різна довжина ніг у дітей 146
- 8.3. Вальгус ніг, або Х-подібні ноги 148
- 8.4. Варус ніг, або О-подібні ноги. 152
- 8.5. Вроджений хибний суглоб кісток гомілки 155
- 8.6. Хвороба Блаунта 158
- 8.7. Ходьба носками назовні 160
- 8.8. Ходьба носками всередину, або клишоногість 161
- 8.9. Вроджена клишоногість 162
- 8.10. Приведення переднього відділу стопи 165
- 8.11. Вроджена плоскостопість 166
- 8.12. Плоско-вальгусні стопи 168
- 8.13. Набута плоскостопість 170
- 8.14. Фізкультура при плоскостопості 174
- 8.15. Порожня стопа, або високий підйом 177
- 8.16. Відхилення першого пальця стопи у дітей,
або Hallux valgus 179
- 8.17. Ортопедичне взуття — що це і чи потрібне воно дітям? . . . 181
- 8.18. Перше взуття малюка 183
- 8.19. Критерії вибору взуття старшим дітям 185
- 8.20. Ортопедичні устілки 186

РОЗДІЛ ДЕВ'ЯТИЙ. ОСТЕОХОНДРОПАТІЇ ТА АПОФІЗИТИ 189

- 9.1. Остеохондропатії у дітей - що це? 190
- 9.2. Остеохондропатія головки стегнової кістки — хвороба
Легга – Кальве – Пертеса 192
- 9.3. Остеохондропатія горбистості великогомілкової кістки —
хвороба Осгуда – Шляттера 194

9.4. Хвороба Ларсена	196
9.5. Остеохондропатія човноподібної кістки стопи — хвороба Келлера 1	197
9.6. Остеохондропатія плеснових кісток стопи — хвороба Келлера 2	198
9.7. Остеохондропатія (апофізит) горба п'яркової кістки — хвороба Шинца	199
9.8. Юнацький кіфоз, чи хвороба Шейєрмана – May	201
9.9. Спорт та остеохондропатії	202
РОЗДІЛ ДЕСЯТИЙ. СИСТЕМНІ ЗАХВОРЮВАННЯ	203
10.1. Дисплазія сполучної тканини та гіпермобільний синдром — модний діагноз чи серйозне захворювання? ..	204
10.2. Болі росту: це через процес росту?	207
10.3. Хрускіт в суглобах у дітей	209
10.4. Артрогрипоз	211
10.5. Недосконалий остеогенез — “тендітні” діти	213
10.6. Дисплазії скелета	216
10.7. Фіброзна дисплазія	219
10.8. Гемігіпертрофія — збільшення частини тіла	221
10.9. Кіста Бейкера та гангліон у дітей	223
10.10. Пухлини кісток. Як запідозрити пухлину кістки?	225
10.11. Рахіт та рахітоподібні захворювання	231
10.12. Юнацький епіфізеоліз головки стегна	233

Сьоміна В. М.

Дитяча ортопедія від А до Я

Редактори: *В. О. Парфенюк*
Коректор *Л. Я. Шутова*
Комп'ютерна верстка: *О. С. Парфенюк*

Підписано до друку 29.06.23. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Шрифт Clear Sans. Друк офсетний.
Ум. друк. арк. 13,95. Зам. № 2316.

ПП "Нова Книга"
21029, м. Вінниця, вул. М. Ващука, 20
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготівників
і розповсюджувачів видавничої продукції
ДК № 2646 від 11.10.2006 р.
(067) 6562650, (063) 5270178
E-mail: info@novaknyha.com.ua
www.nk.in.ua